

Usnesení Vrchního soudu v Praze ze dne 04.02.1997, sp. zn. 1 Cmo 758/95, ECLI:CZ:VSPH:1997:1.CMO.758.1995.1

Číslo: 14/1998

Právní věta:

Definice příslušenství pohledávky obsažená v ustanovení § 121 odst. 3 o. z. platí i pro obchodní závazkové vztahy. Příslušenství pohledávky, uplatněné pro dobu "do zaplacení" pohledávky, nemusí být v návrhu na zahájení řízení přesně vyčísleno; postačí, je-li v návrhu uveden druh příslušenství (§ 121 odst. 3 o. z.), způsob, jímž lze určit jeho výši (sazbu) a den, od kterého má být toto příslušenství soudem přiznáno.

Soud: Vrchní soud v Praze

Datum rozhodnutí: 04.02.1997

Spisová značka: 1 Cmo 758/95

Číslo rozhodnutí: 14

Číslo sešitu: 2

Typ rozhodnutí: Usnesení

Hesla: Příslušenství pohledávky

Předpisy: § 121 odst. 3 zákona č. 40/1964 Sb. § 1 odst. 2 zákona č. 513/1991 Sb.

Druh: Rozhodnutí ve věcech občanskoprávních, obchodních a správních

Sbírkový text rozhodnutí:

Žalující akciová společnost se domáhala, aby žalované společnosti s ručením omezeným byla soudním rozhodnutím uložena povinnost zaplatit jí za objednané a odebrané zboží 55 517 Kč spolu se čtrnáctiprocentním úrokem z prodlení od splatnosti každé z jednotlivých (celkem osmi) faktur do úplného zaplacení, a to vše v obecné lhůtě k plnění.

Usnesením z 15. 2. 1995, č.j. 19 Cm 352/94-7, soud žalobce vyzval, aby v pětidenní soudcovské lhůtě upřesnil „úroky z prodlení přesně od kdy do kdy“, a upozornil jej, že nebude-li ve stanovené lhůtě výzvě soudu vyhověno, soud řízení v té části, kterou se žalobce domáhal zaplacení úroků z prodlení, zastaví.

Usnesením z 5. 6. 1995, č.j. 19 Cm 352/94-9, Krajský obchodní soud v Praze po marném uplynutí lhůty k odstranění vad řízení ohledně zaplacení úroků z prodlení, řízení zastavil. Uvedl, že případné rozhodnutí, vydané podle návrhu rozsudečného výroku, by se mohlo stát způsobilým podkladem pro soudní výkon rozhodnutí, že tedy jde o vadu, která ve smyslu ustanovení § 43 odst. 2 o. s. ř. brání v pokračování řízení o příslušenství pohledávky, a že v řízení nelze v této části pokračovat.

V odvolání proti tomuto usnesení žalobce zdůrazňoval, že výzvu k odstranění vad převzala za žalobce pracovnice, která nebyla za něj oprávněna jednat a která už ani v žalující společnosti nepracuje. Proto nebyla výzva soudu včas doručena pracovníkovi, který podle vnitřního organizačního řádu společnosti měl a mohl provést úpravu návrhu.

Vrchní soud v Praze jako soud k projednání odvolání funkčně příslušný po zjištění, že odvolání bylo podáno včas a oprávněnou osobou (§ 10 odst. 2, § 204 odst. 1, věta první, § 201 o. s. ř.), odvoláním napadené rozhodnutí přezkoumal, aniž by za tím účelem nařizoval odvolací jednání (§ 214 odst. 2 písm. c/ o. s. ř.). Přitom dospěl k závěru, že odvolání je důvodné; proto usnesení soudu prvního stupně zrušil a věc mu vrátil k dalšímu řízení.

Z odůvodnění:

Především je třeba zdůraznit, že obchodní zákoník (zákon č. 513/1991 Sb.) nemá samostatné ustanovení definující příslušenství pohledávky a že je proto nutno podle ustanovení § 1 odst. 2, věty druhé, obč. zák. řídit se v tomto směru předpisy práva občanského. Podle ustanovení § 121 odst. 3 o. z. jsou pak příslušenstvím pohledávky úroky, úroky z prodlení, poplatky z prodlení a náklady spojené s jejím uplatněním.

Pro příslušenství pohledávky (obdobně jako pro příslušenství věci) je charakteristická zejména jeho spjatost s pohledávkou samotnou, jakož i okolnost, že zásadně sdílí osud pohledávky samotné. Třebaže tedy ve vzájemném poměru nelze hovořit o tom, že není možné – byť spíše výjimečně – samostatné uplatnění takového „připojeného“ nároku, je obvyklé, že příslušenství pohledávky nemusí být v návrhu rozsudečného výroku přesně vyčísleno, ale že postačí odkaz na rozhodující skutečnosti, podle nichž lze příslušenství kdykoli specifikovat a individualizovat.

Ustanovení § 43 odst. 2, věta první, o. s. ř., o němž byl žalobce poučen, nedovoluje soudu zastavit řízení v případě neodstranění jakékoli vady návrhu, ale jen a pouze takové, pro niž není možno v řízení pokračovat.

Měl-li soud výzvou k „upřesnění úroků z prodlení přesně od kdy do kdy“ na zřeteli, aby žalobce požadované příslušenství pohledávky vyčísлил přesně v jednotkách dané měny, potom jeho postup hraničil s odpíráním práva na spravedlivý proces, protože takovéto výzvě vyhovět nelze. Ostatně ani soud ve výroku svého rozhodnutí nestanoví přesnou částku úroku z prodlení. Tvrzení, že v jiném případě by buď předmět řízení nebyl dostatečně identifikován, nebo že by dokonce takovýto soudní výrok neobstál ve vykonávacím řízení, není správné.

Protože odvoláním napadené rozhodnutí nelze potvrdit ani změnit, soud je podle ustanovení § 221 odst. 1 o. s. ř. zrušil, třebaže z jiných důvodů, než kterých se žalobce dovolával.